

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV
BOLIX Z-SW

Dátum vyhotovenia: 21.03.2013

Verzia SK 1.0

*Karta bezpečnostných údajov je v súlade s Nariadením ES 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH
a 453/2010 z 20.05.2010*

ODDIEL 1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI/PODNIKU

1.1. Identifikátor produktu: **BOLIX Z-SW**

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitie: Štukatárska jemná vrchná malta na použitie v interiéri aj exteriéri

Neodporúčané použitie: **nedefinované**

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Producent: BOLIX S.A.

ul. Stolarska 8, 34-300 Żywiec

tel.: 33 475 06 00, fax: 33 475 06 12

E-mailová adresa osoby zodpovednej za kartu bezpečnostných údajov: laboratorium@bolix.pl

1.4. Núdzové telefónne čísla:

1.5. Slovensko: +421 254 774 166 – 24-hodinová služba

ODDIEL 2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČNOSTI

2.1. Klasifikácia zmesi v zmysle nariadenia 67/548/EHS

Xi - dráždivý

Podrobné informácie o rizikách pre človeka a životné prostredie:

R37/38 Dráždi dýchacie orgány a kožu.

R41 Riziko vážneho poškodenia očí

R43 Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou

Cementový prach môže dráždiť dýchacie orgány

Správne používanie produktu nepredstavuje riziko pre životné prostredie.

Pri reakcii zmesi s vodou vzniká silne alkalické prostredie.

Obsah rozpustného chrómu (VI) v cemente vyplývajúci z jeho prirodzeného zloženia alebo z použitia redukčných prostriedkov je menej ako 2 mg/kg (0,0002%) celkovej objemu a je obmedzený v zmysle predpisov uvedených v oddiele 15.

s.1

2.2. Prvky označovania

Značka:

Xi - dráždivý

R-vety:

R37/38 Dráždi dýchacie orgány a kožu.

R41 Riziko vážneho poškodenia očí

R43 Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou

Bezpečnostné S-vety:**S2** - Uchovávajte mimo dosahu detí**S22** - Nevdychujte prach**S22/45** - Zabráňte styku s pokožkou a očami**S26** - Pri zasiahnutí očí okamžite dôkladne vypláchnite vodou a vyhľadajte lekársku pomoc**S28** - Pri styku s kožou okamžite umyte veľkým množstvom vody s mydlom**S36/37/39** - Noste vhodný ochranný odev, ochranné rukavice a ochranné okuliare alebo ochranný štít**S46** - Pri požití okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.

Nebezpečné zložky – portlandský cement

2.3. Iná nebezpečnosť

V zmysle prílohy XIII. smernice REACH vo veci PBT a vPvB zmes nespĺňa kritéria PBT ani vPvB.

Vzhľadom na svoju formu – prášok – môže tento produkt mechanicky dráždiť oči a dýchacie orgány.

ODDIEL 3. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.2. Nebezpečné zložky produktu:				
Klasifikácia podľa smernice 67/548/EHS				
Názov	Č.	Obsah	Klasifikácia	Označenia
Portlandský cement	ES:266-043-4 CAS 65997-15-1 Registračné číslo – nepoužíva sa	5 – 11 %	Xi	R37/38 R41 R43
Hydroxid vápenatý	WE 215-137-3 CAS 1305-62-0 Registračné číslo 01- 2119475151-45 -0071	4-5 %	Xi	R37/38 R41
Klasifikácia podľa smernice (ES) č. 1272/2008 (CLP)				
Názov	Č.	Obsah	Klasifikácia	Označenia
Portlandský cement	ES : 266-043-4 CAS 65997-15-1 Registračné číslo – nepoužíva sa	5-11 %	Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia STOT SE 3 Poleptanie kože / podráždenie kože kat. 2 (Skin Irrit. 2) Vážne poškodenie očí/podráždenie očí kat. 1 (Eye Dam. 1) Kožná senzibilita kat. 1 (Skin Sens. 1)	H315 H317 H318 H335
Hydroxid vápenatý	WE 215-137-3 CAS 1305-62-0 Registračné číslo 01- 2119475151-45 -0071	4-5 %	Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia STOT SE 3. Vážne poškodenie očí/podráždenie očí kat. 1 (Eye Dam. 1) Poleptanie kože / podráždenie kože kat kat. 2 (Skin Irrit. 2)	H315 H318 H335
Úplné znenie všetkých R-viet a viet určujúcich druh nebezpečnosti je uvedený v oddiele 16.				

ODDIEL 4: OPATRENIA PRVEJ POMOCI**4.1. Opis opatrení prvej pomoci****Všeobecné informácie**

Dodržiavajte upozornenia týkajúce sa bezpečnosti a používania uvedené na etikete. V prípade výskytu akýchkoľvek znepokojivých prejavov zavolajte lekára alebo odveďte postihnutého do nemocnice, ukážte obal alebo etiketu.

Po významnom znečistení dýchacích ciest

Postihnutého vyvedte na čerstvý vzduch. Prach z hltanu a horných dýchacích ciest sa uvoľní samočinne. Pri pretrvávajúcom podráždení alebo pri neskorších ťažkostiach ako kašeľ a iné vyhľadajte lekára. Umožnite prístup k čerstvému vzduchu alebo kyslíku. Kontaktujte lekára. Zudí vyvedte zo znečisteného priestoru.

Kontakt s pokožkou:

Suchú zmes odstráňte a kožu opláchnite silným prúdom vody. Mokrou zmes opláchnite silným prúdom vody. Znečistený odev, obuv, hodinky a pod. si vyzlečte a pred ďalším použitím vyčistite.

V prípade akéhokoľvek podráždenia alebo popálenia kontaktujte lekára.

Kontakt s očami:

Nepretierajte si oči, môže to spôsobiť dodatočné mechanické poškodenie. Oči prepláchnite veľkým množstvom vody, vyberte kontaktné šošovky (ak sú) a široko otvorené oči vyplachujte veľkým množstvom čistej vody po dobu približne 20 minút, aby ste odstránili všetky nečistoty. Ak je to možné, používajte izotonickú vodu (0,9% NaCl). Vyhľadajte špecializovaného lekára alebo očného lekára.

Pri požití:

Nevyvolávajte zvracanie. Ak je postihnutý pri vedomí, ústa vypláchnite veľkým množstvom vody a dajte mu vypiť veľké množstvo vody. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

s. 3

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Dlhodobý a priamy kontakt (suchej alebo mokrej) zmesi obsahujúcej cement s očami, pokožkou alebo dýchacími cestami môže spôsobiť vážne a potenciálne neodvrátiteľné poškodenie. Dodržiavajte pokyny bezpečnosti a používania uvedené na etikete. Okamžite odstráňte produkt z pokožky, očí a slizníc, čím zabránite všetkým oneskoreným účinkom expozície.

4.3. Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

V prípade výskytu akýchkoľvek znepokojujúcich ťažkostí okamžite zavolajte lekársku pomoc, ukážte kartu bezpečnostných údajov, obal alebo etiketu. Zabráňte zatvrdnutiu zmesi, okamžite ju opláchnite/premyte. V prípade kontaktu s očami alebo sliznicou konzultujte stav s lekárom. Z hľadiska dráždivých vlastností produktu je nevyhnutný prístup k tečúcej vode. V prípade viacnásobného a dlhodobého kontaktu s pokožkou použite ochranné krémy.

ODDIEL 5: PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1. Hasiace prostriedky

Všetky typy hasiacich prostriedkov

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Neexistuje žiadne mimoriadne nebezpečenstvo spojené s vlastnosťami samotného produktu, produktov spaľovania alebo vzniknutých plynov. Zmes je nehorľavá a nevybušná, nevznieti sa a neudržiava horenie iných materiálov. Zmes nespôsobuje riziko vzniku ohňa. Odporúča sa používanie prostriedkov izolujúcich dýchacie cesty.

5.3. Rady pre požiarnikov

Zmes nepredstavuje požiarné riziko. Používajte prostriedky na ochranu dýchacích ciest.

ODDIEL 6: OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOĽNENÍ

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Pre osoby, ktoré nepatria k personálu poskytujúcemu pomoc: Noste ochranné prostriedky definované v oddiele 8 a postupujte v súlade s pokynmi uvedenými v oddiele 7. Pre osoby poskytujúce pomoc sa nevyžadujú žiadne postupy. Avšak v prípade vysokej prašnosti je potrebné používať prostriedky na ochranu dýchacích orgánov.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zabráňte úniku veľkého množstva zmesi do nádrží, vodných tokov, kanalizácie a odpadových vôd.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Suchá zmes: Ak je to možné, pozbierajte rozsypaný materiál v suchom stave. Používajte suché metódy čistenia, napríklad vysávanie (priemyselné zariadenia vybavené vysoko účinným filtrovaním (EPA a HEPA, EN 1822-1:2009 alebo podobné), ktoré nespôsobuje prášenie. Nikdy nepoužívajte stlačený vzduch. Alternatívne môžete prach poutierať namokro mopom, mokrou kefou, vodným sprejom alebo hadicou (zabráňte úniku suchej zmesi do vzduchu) a kal odstráňte. Ak odstránenie zmesi nie je namokro. (viď mokrý cement). Ak čistenie namokro alebo vysávanie nie je možné a ostáva len možnosť suchého odstraňovania, presvedčte sa, aby pracovníci používali vhodné prostriedky osobnej ochrany a aby nespôsobovali prášenie. Zabráňte vdychovaniu cementového prachu a jeho kontaktu s pokožkou. Rozsypaný materiál umiestnite do nádoby. Zabezpečte pred skladovaním v zmysle oddielu 13.

s. 4

Mokrú zmes: Zhrňte mokrú zmes a umiestnite ju do nádoby. Materiál viaže hydraulicky, preto počkajte, kým vyschne a zviaže pred skladovaním v súlade s oddielom 13.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Osobné ochranné prostriedky: oddiel 8

Opatrenia pri zneškodňovaní: oddiel 13

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Nepoužívajte ani neskladujte v blízkosti potravín, nápojov alebo tabakových výrobkov.

- Ochranné prostriedky:

Zabráňte šíreniu prachu:

Produkt balený vo vreciach, používaný v otvorených miešačkách: Najprv nalejte vodu, následne postupne pridávajte zmes, nesypte z výšky. Pomaly začnite miešať. Nestláčajte prázdne vrecia, ak nie sú umiestnené v čistom vreci.

Nosenie vriec so zmesou môže spôsobiť presilenie pliec, rúk, ramien a nôh. Riadte sa pokynmi z oddielu 8. Pri čistení suchého cementu sa riadte pokynmi oddielu 6.3.

- Prostriedky požiarnej ochrany

Neuplatňujú sa.

- Prostriedky proti šíreniu prachu

Nezametať. Používajte suché metódy čistenia, ktoré nespôsobujú prašnosť - vysávače.

- Prostriedky na ochranu životného prostredia

Neexistujú osobitné prostriedky.

Informácie týkajúce sa všeobecnej pracovnej hygieny:

Nepoužívajte ani neponechávajte v blízkosti jedla, nápojov a tabakových výrobkov. V prašnom prostredí používajte ochranné rúško a okuliare. Používajte ochranné rukavice, zabránite tým kontaktu s pokožkou.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Zmes musí byť uskladnená v tesne uzavretých obaloch, oddelená od zeme, v chladných, suchých podmienkach, chrániacich pred intenzívnymi poryvmi vetra, čím sa zabráni zníženiu kvality. Vrecia musia byť uložené stabilne. Vplyvom vlhkosti produkt neodvratne stvrdne. V otvorených skladoch musí byť podklad tvrdý a suchý, vhodne vyspádovaný, čím sa zabezpečí ochrana pred dažďovou vodou a znečistením. Neskladujte v miestnostiach určených na pobyt ľudí.

7.3. Špecifické konečné použitie(-ia)

Ďalšie informácie o špecifickom použití nie sú uvedené.

ODDIEL 8: KONTROLY EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1. Kontrolné parametre

Kontrolné parametre NPEL	Názov	CAS	NPEL (mg/m ³)		Pozn.
			priemerný	krátkodobý	
	cement, portlandský:	65997-15-1	NPELc: 10		-
	c: pre celkovú koncentráciu				
DNEL pracovníci	Údaje nie sú k dispozícii				
DNEL verejnosť	Údaje nie sú k dispozícii				
Kontroly expozície	Ochrana očí/tváre	ochranné okuliare			
	Ochrana kože	ochranné rukavice (guma, PVC) EN 374			
	Ochrana dýchacích ciest	Nutná len pri zvýšenej koncentrácii prachu (vhodný respirátor)			

8.2. Kontroly expozície

Pri práci so zmesou zabezpečte správne vetranie miestnosti a prostriedky osobnej ochrany. Ak je to možné, používajte prostriedky redukujúce tvorbu prašnosti a predchádzajúce šíreniu prachu v prostredí, také ako odprašovanie, ventilácia a metódy suchého čistenia, ktoré negenerujú prašnosť.

Kontrola expozície na pracovisku

Pri práci so zmesou zabráňte kľačaniu na čerstvú maltu. Ak je kľačanie nevyhnutné, používajte vhodné vodeodolné ochranné pomôcky. Nejedzte, nepite a nefajčite pri práci so zmesou. Zabráňte kontaktu materiálu s kožou a ústami. Hneď

po práci s materiálmi obsahujúcimi cement sa dôkladne umyte, vyzlečte si znečistený odev, vyzujte znečistenú obuv, snímte hodinky a pod. a očistite ich pred opätovným použitím.

Ochrana dýchacieho ústrojenstva:

Ak je osoba vystavená kontaktu s cementovým prachom v množstve prevyšujúcom definované limity (8.1), musí používať vhodné prostriedky na ochranu dýchacích orgánov. Tieto prostriedky musia byť prispôsobené úrovni koncentrácie prachu v zmysle štandardov EN. V prípade prekročenia prípustnej koncentrácie: napr. celotvárová maska s protiprachovým filtrom P2 alebo protiprachová maska.

Ochrana rúk

Ochranné textilné rukavice pri prenášaní zabaleného produktu, rukavice z gumy alebo iného nepriepustného materiálu (permeačný čas (čas porušenia) viac ako 480 min podľa PN-EN 375) – pri práci s produktom po dodaní vody. Používajte ochranné krémy na ruky. Všetky odkryté časti tela chráňte mastným ochranným krémom.

Ochrana očí

Pri práci so suchou a mokrou zmesou používajte tesné certifikované ochranné okuliare typu goggle podľa pokynov EN 166.

Ochrana pokožky

Používajte nepriepustné a proti alkalickému prostrediu odolné rukavice (z materiálu s nízkou hodnotou rozpustného Cr (VI), zvnútra vyplnené bavlnou, uzavretý odev s dlhými rukávami a nohavicami a ďalšie prostriedky na ochranu kože (výlučne s ochrannými krémami), aby ste ochránili kožu pred predĺženým kontaktom so zmesou. Okrem toho je potrebné ochrániť obuv pred prienikom mokrej zmesi. V osobitných prípadoch treba používať vodeodolné nohavice a chrániče kolien.

ODDIEL 9: FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Vzhľad	Homogénny prášok, bez hrudiek
Zápach	Bez zápachu
Prahová hodnota zápachu;	Nevzťahuje sa
pH	Alkalická reakcia
Teplota topenia/tuhnutia	Nedefinovaná
Počiatočná teplota varu a destilačný rozsah	Nevzťahuje sa – tuhá látka
Teplota vzplanutia	Nehorľavý
Rýchlosť odparovania	Nevzťahuje sa – tuhá látka
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	Nehorľavý
Horné/dolné limity horľavosti alebo výbušnosti	Nevzťahuje sa
Tlak pár	Nevzťahuje sa – tuhá látka
Hustota pár	Nevzťahuje sa – tuhá látka
Hustota	1,6 g/cm ³
Rozpustnosť (rozpustnosti)	Ner rozpustný
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda	Nie je možné definovať – nerozpustný vo vode a v oktanole
Teplota samovznietenia	Nedefinované – nehorľavý produkt
Teplota rozkladu	Nedefinované (chýbajú dostupné informácie)
Viskozita	Nevzťahuje sa – tuhá látka
Výbušné vlastnosti	Nevýbušný (chýbajú akékoľvek štruktúrne prvky, ktoré sa charakteristicky spájajú s výbušnými vlastnosťami)
Oxidačné vlastnosti	Nevykazuje (na základe chemickej stavby v časticiach nie je nadbytok kyslíka alebo iných skupín, ktorých prítomnosť môže korelovať s tendenciami reagovať exotermickým spôsobom s horľavými látkami)

9.1. Iné informácie

Alkalická reakcia vzniká po rozmiešaní produktu s vodou.

ODDIEL 10: STABILITA A REAKTIVITA

10.1. Reaktivita

Po zmiešaní s vodou zmes tvrdne do podoby stabilnej hmoty, ktorá v normálnom prostredí nie je reaktívna.

10.2. Chemická stabilita

Suchá zmes je v podmienkach správneho skladovania stabilná (viď oddiel 7) a zhoduje sa s väčšinou iných stavebných materiálov. Musí ostať suchá. Zabráňte kontaktu s nekompatibilnými materiálmi.

Mokrú zmes je alkalická a nekompatibilná s kyselinami, amónnymi soľami, hliníkom a inými neušľachtilými kovmi. Cement obsiahnutý v zmesi sa rozpúšťa v kyseline fluorovodíkovej vytvárajúc žieravý plyn – fluorid kremičitý. Cement reaguje s vodou a tvorí kremičitany a hydroxid vápenatý. Kremičitany v cemente reagujú so silnými oxidantmi ako fluór, fluorid bóritý, trifluorid horčíka i difluorid kyslíka. Produkt zmiešaný s vodou hustne tvoriac stabilnú štruktúru, ktorá v normálnych podmienkach nereaguje s prostredím.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Cement nespôsobuje výskyt nebezpečných reakcií.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Zabráňte zvlhnutiu. Zvlhnutie pri skladovaní môže spôsobiť zhrudkovatenie a zníženie kvality produktu.

10.5. Nekompatibilné materiály

Kyseliny, amónne soli, hliník a iné neušľachtilé kovy. Zabráňte nekontrolovanému úniku práškoveho hliníka do mokrého cementu, môže to spôsobiť uvoľňovanie vodíka.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Zmes sa nerozkladá na nebezpečné materiály.

ODDIEL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1. Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita – pokožka

Test - králik, kontakt 24 hodín, 2,000 mg/kg telesnej hmotnosti – bez poranení. Vychádzajúc z dostupných údajov sa klasifikácia nevyžaduje.

Akútna toxicita – dýchacie cesty

Nebola pozorovaná akútna toxicita. Vychádzajúc z dostupných údajov sa klasifikácia nevyžaduje.

Akútna toxicita - ústna

Na základe analýzy literatúry nebola konštatovaná akútna ústna toxicita spojená s portlandským cementom. Vychádzajúc z dostupných údajov sa klasifikácia nevyžaduje.

Poleptanie kože/podráždenie kože

Cement môže pri kontakte s mokrou kožou spôsobiť zhustenie, popraskanie a zvrásnenie kože. Predĺžený kontakt spojený s odieraním môže spôsobiť popáleniny.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí

Cement, ktorý obsahuje zmes, rozličným spôsobom vplýva na rohovku. Prepočítaný index podráždenia predstavuje 128. Priamy kontakt s produktom môže spôsobiť mechanické poškodenie rohovky, okamžité alebo oneskorené podráždenie alebo zápal. Priamy kontakt s väčším množstvom suchého produktu alebo obliatie mokrým môže spôsobiť od mierneho podráždenia (napr. zápal spojiviek) až po chemické popáleniny a slepotu.

Kožná senzibilita

Niektoré osoby môžu mať po kontakte s mokrým cementovým práškom egzémy. Môže to byť spôsobené vysokým pH, ktoré vedie k podráždeniu po dlhšom kontakte alebo imunologická reakcia na rozpustný Cr (VI), ktorý môže spôsobiť alergické podráždenie kože. Reakcia môže mať rozličné formy - od drobnej vyrážky po vážny zápal alebo spojenie oboch prejavov. Ak cement obsahuje aktívne činidlo na redukciu rozpustného chrómu (VI) a doba jeho pôsobenia nebola prekročená, uvedené prejavy by sa nemali vyskytnúť.

Respiračná senzibilita

Vystavenie kontaktu s cementovým prachom môže v krátkom čase viesť k poraneniu dýchacích ciest v oblasti nosa a hrdla a spôsobiť kašeľ. Časté vdychovanie prachu počas dlhšej doby zvyšuje riziko vzniku pľúcnych chorôb.

Senzibilita tráviacich ciest

Môže sa vyskytovať podráždenie úst, hrdla a žalúdka

Mutagenita zárodočných buniek

Nezistené. Vychádzajúc z dostupných údajov sa klasifikácia nevyžaduje.

Karcinogenita

Neboli zistené náhodné spojenia medzi expozíciou s portlandským cementom a karcinogenitou. Literatúra neposkytuje informácie o karcinogenite portlandského cementu. Portlandský cement nie je klasifikovaný ako karcinogénny pre ľudí (V súlade s ACGIH A4: Faktory, ktoré môžu byť uvažované ako karcinogénne pre ľudí, ale ktoré nemôžu byť podrobené analýze vzhľadom na nedostatok údajov. Testy In vitro a testy na zvieratách nevykázali karcinogénne vlastnosti na úrovni potrebnej na klasifikáciu na základe akéhokoľvek označenia. Vychádzajúc z dostupných údajov sa klasifikácia nevyžaduje.

Reprodukčná toxicita

Vychádzajúc z dostupných údajov sa klasifikácia nevyžaduje.

ODDIEL 12: EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1. Toxicita

Produkt nie je nebezpečný pre životné prostredie. Ekotoxikologické testy uskutočnené na portlandskom cemente, na *Daphnia magna* a *Selenastrum coli* vykázali minimálny ekotoxikologický vplyv.

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

Nebiodegraduje, väčšina zložiek preparátu sú organické zlúčeniny.

12.3. Bioakumulačný potenciál

Nevzťahuje sa; produkt obsahuje malé množstvo organických zlúčenín, ktoré po prezviazaní s vodou a vytvrdnutí tvoria minerálny produkt, negenerujú riziko toxicity.

12.4. Mobilita v pôde

Nevzťahuje sa; produkt obsahuje malé množstvo organických zlúčenín, ktoré po prezviazaní s vodou a vytvrdnutí tvoria minerálny produkt, negenerujú riziko toxicity.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Nevzťahuje sa; produkt obsahuje malé množstvo organických zlúčenín, ktoré po prezviazaní s vodou a vytvrdnutí tvoria minerálny produkt, negenerujú riziko toxicity.

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Netreba očakávať žiadne škodlivé pôsobenie. Zmes po prezviazaní nevykazuje toxické vlastnosti.

ODDIEL 13: OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1. Metódy spracovania odpadu

S tuhým odpadom a stvrdnutým produktom sa môže nakladať ako so stavebnou suťou. Vývoz na skládky odpadu po dohode s príslušným úradom.

Vzniknutý odpad z výrobu zneškodňujte v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Nevyužité suché zvyšky

Pozbierajte a ponechajte v suchom stave. Označiť nádoby. Možné opätovné použitie, ak je v súlade s dátumom použiteľnosti. Možné použitie bez prekročenia noriem prašnosti.

Polotekutý produkt

Nechajte vytvrdnúť, zabráňte zneškodneniu do kanalizácie, drenážnych systémov a nádrží a vodných tokov.

Po zmiešaní z vodou, vytvrdnutý

Skladujte v súlade s národnou legislatívou. Zabráňte zneškodneniu do kanalizácie. Skladujte vytvrdnutý produkt ako odpadový betón. Odpadový betón nie je z hľadiska reaktivity nebezpečný. **Zneškodnenie obalov:**

Dôkladne vyprázdnené obaly odovzdajte oprávnenému spracovateľovi odpadov. Obaly so zvyškami produktu musia byť zneškodnené ako produkt.

Kód odpadu: 10 13 82 (Odpady z produkcie minerálnych spojív)

Kód obalu: 15 01 01 (Odpady z papiera a lepenky)

ODDIEL 14: INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1. Číslo UN (OSN)

Nevzťahuje sa

14.2. Správne expedičné označenie OSN

Nevzťahuje sa

14.3. Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu

Produkt prepravovaný v originálnych obaloch nepredstavuje riziko počas prepravy. Nevyžaduje sa osobitné nakladanie ani označovanie v zmysle platných prepravných predpisov.

14.4. Obalová skupina

Nevzťahuje sa

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie

Nevzťahuje sa

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenie pre užívateľa - Nevzťahuje sa

14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC

Nevzťahuje sa

ODDIEL 15: REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

Klasifikácia a označovanie v súlade so smernicou 67/548/EHS a nariadením (ES) č. 1272/2008 (CLP). Cement obsiahnutý v produkte je zmesou. Zmesi nie sú povinne registrované. Cementový slinok je vyňatý z povinnosti registrácie (Čl. 2.7 (b) a príloha V.10 REACH)

Uvádzanie na trh a používanie produktu obsahujúceho cement je regulované v rámci obsahu rozpustného Cr (VI).

Pravidlá uvádzania na trh pre cement z hľadiska obsahu šesťmocného chrómu (chróm VI) upravuje príloha XVII bod 47 REACH

1. Cement a prípravky obsahujúce cement sa nesmú používať ani uvádzať na trh, ak v hydratovanom stave obsahujú viac ako 0,0002 % rozpustného šesťmocného chrómu z celkovej čistej hmotnosti cementu.

2. Ak sa používajú redukčné činidlá, potom bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie ostatných ustanovení Spoločenstva o klasifikácii, balení a označovaní nebezpečných látok a prípravkov, na obaloch cementu a prípravkov obsahujúcich cement musia byť čitateľne a nezmazateľne uvedené údaje o dátume balenia, ako aj skladovacie podmienky a lehota uskladnenia potrebné na zachovanie

činnosti redukčných činidiel a na zachovanie obsahu rozpustného šesťmocného chrómu pod limitom uvedeným v odseku 1.

3 Odchylna sa odseky 1 a 2 neuplatňujú na uvádzanie na trh a používanie v kontrolovaných uzatvorených a úplne automatizovaných procesoch, pri ktorých s cementom a s prípravkami obsahujúcimi cement manipulujú len stroje a pri ktorých nie je možný žiadny kontakt s pokožkou.

Ostatné záväzné právne predpisy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) (Úradný vestník EÚ L369/1 z 30.12.2006) v znení neskorších predpisov

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 453/2010 z 20. mája 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 286/2011 z 10. marca 2011, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí

Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o uvedení chemických látok a zmesí na trh

Výnos MHSR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 Z. z. o uvedení chemických látok a zmesí na trh

Nariadenia vlády SR č.355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení Nariadenia vlády SR č.471/2011

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Nevzťahuje sa na zmes.

ODDIEL 16: INÉ INFORMÁCIE

V zmysle definície uvedenej v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 je tento produkt zmesou a nepodlieha povinnosti registrácie v systéme REACH.

Zoznam relevantných R-viet, výstražných upozornení, bezpečnostných viet a/alebo bezpečnostných upozornení

R: R37/38 Dráždi dýchacie cesty a pokožku.

R41 Riziko vážneho poškodenia očí

R43 Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou

H335: Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest

H315: Dráždi kožu

H318: Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H317: Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu

Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe kariet bezpečnostných údajov surovín dodávaných dodávateľmi surovín. Informácie uvedené v tejto karte bezpečnostných údajov sa vzťahujú na popisovanú látku/zmes. Tieto informácie sú uvedené v dobrej viere a sú platné ku dňu vydania karty. Táto karta neoprávňuje užívateľa produktu k tomu, aby nedodržiaval všetky právne a administratívne normy a predpisy týkajúce sa produktu, hygieny a bezpečnosti pri práci. Informácie v tomto dokumente vychádzajú z platných dostupných údajov a týkajú sa produktu používaného v súlade s pokynmi a informáciami uvedenými na obale a/alebo v technických sprievodcoch. Akékoľvek iné použitie produktu vrátane jeho použitia s inými produktmi je vykonané na zodpovednosť užívateľa. Užívateľ je povinný dodržiavať príslušné bezpečnostné postupy a príslušné právne procedúry pre činnosť, ktorú vykonáva.

Legenda k skratkám a akronymom:

REACH - Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Nariadenie REACH)

SDS - Safety Data sheet (KBÚ)

číslo CAS – Chemical Abstract Service

číslo PBT – Látky perzistentné, bioakumulatívne a toxické

vPvB – Látky veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne

číslo ES – číselný identifikátor chemických látok v Európskom zozname existujúcich komerčných chemických látok (EINECS - ang. European Inventory of Existing Chemical Substances), alebo číslo pripísané látke v Európskom zozname nových chemických látok (ELINCS - ang. European List of Notified Chemical Substances), alebo číslo v zozname chemických látok uvedených v publikácii "No-longer polymers" nariadenie REACH – Nariadenie týkajúce sa registrácie, hodnotenia, povoľovania a obmedzovania chemických látok

Látka/zmes CMR – karcinogénna látka/zmes, mutagénna, poškodzujúce reprodukciu

ADR – Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí

GHS – Globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií

CLP – Nariadenie implementujúce GHS

DSB – prípustná koncentrácia v biologickom materiáli